ניוד עובדים ישראליים לארה"ב – שיקולי מיסוי

מרצים:
רו"ח דורון סדן
רו"ח יקי יצחקי

נובמבר 2009

PRICEWATERHOUSECOOPERS
קסלמן וקסלמן

מצגת זו מיועדת למסירת רקע כללי בלבד ואין לראות בה משום מתן יעוץ

שיקולי מס ישראלי

מיסוי העובד בעת השהייה בחו"ל

האם תושב ישראל?

כן

מיסוי כלל הכנסותיו המופקות בישראל ובחו"ל לרבות שכר המופק בחו"ל.

בגין הכנסותיו המופקות בחו"ל ניתן לתבוע:

- הוצאות מיוחדות (דיור, חינוך, וכדומה)
- זיכוי ממס בגין מסים ששולמו בחו"ל (לרבות מס פדרלי ומדינתי)

לא

רק הכנסות המופקות בישראל יחויבו במס בישראל (לרבות בונוסים בגין תקופת עבודה בישראל ואופציות/ RSU שהבשילו בעת העבודה בישראל).

ישולם מס יציאה (exit tax) בגין החזקות פרטיות של העובד בעת המעבר (ראה נספח א').

מיהו תושב ישראל? הגדרות לפי פקודת מס הכנסה:

תושב הנו יחיד אשר מרכז חייו בישראל. לשם קביעת מרכז חיים יובאו בחשבון מכלול קשריו המשפחתיים, הכלכליים והחברתיים:

- מקום בית הקבע של היחיד
- מקום מגורי היחיד ובני משפחתו
- מקום העיסוק הרגיל/הקבוע של היחיד
- מקום האינטרסים הכלכליים המהותיים
- מקום פעילות בארגונים, איגודים ומוסדות שונים

⇦ מבחן סובייקטיבי – היכן העובד רואה את מרכז חייו

⇦ מבחן אובייקטיבי – היכן מצויות מירב הזיקות החברתיות והכלכליות של העובד

קביעת תושבות – יחיד

חזקות לקביעת מרכז חיים בישראל:

- 183 ימי שהייה בישראל בשנת מס

  או

- 30 ימי שהייה או יותר בישראל בשנת המס הנוכחית, ובלבד שסך השהייה בשנת המס הנוכחית ובשנתיים לפניה הוא 425 ימים ומעלה

קביעת תושבות – יחיד

- החזקות ניתנות לסתירה בידי היחיד או רשויות המס באמצעות הוכחת אי קיומו של מרכז חיים כלכלי אישי וחברתי בישראל.
- אין ללמוד מאי קיום החזקה (למשל שהות פחותה מ-183 ימים בשנה בישראל) כי העובד אינו תושב ישראל.
- החל מ-1 בינואר 2007 נקבע כי יחיד אשר שהה מחוץ לישראל 183 יום לפחות במשך שנת המס ובשנת המס שלאחריה ומרכז חייו לא היה בישראל בשתי שנות המס שלאחר שנות המס שלעיל (סה"כ שהות בחו"ל 4 שנים), יחשב לתושב חוץ מהיום הראשון.
- ניתוק תושבות – עד לניתוק התושבות, העובד נחשב לתושב ישראל. ייתכן מצב בו עובד ניתק תושבות רק לאחר שחלף פרק זמן ממועד המעבר לחו"ל.

הוראות האמנה בין ישראל לארה"ב לגבי מניעת כפל מס על הכנסת עבודה – סעיף 17

- זכות המיסוי הראשונית למדינה בה מבוצעת העבודה ("מדינת המקור") וזכות שיורית למדינת התושבות (תוך מתן זיכוי בגין מסים ששולמו במדינת המקור)

- פטור ממסוי במדינת המקור מתקיים כאשר :
  - העובד שהה פחות מ – 183 ימים בשנת המס במדינת המקור
  - העובד מועסק על ידי תושב המדינה השניה, שאינה מדינת המקור, או של מוסד קבע הממוקם בה
  - תשלום השכר אינו מוטל על מוסד קבע הנמצא במדינת המקור
  - השכר חייב במס במדינת המושב של העובד

מבחני שבירת השוויון באמנה שבין ממשלת ישראל לבין ממשלת ארה"ב לגבי מסים על הכנסה

- בית קבע
- מרכז האינטרסים החיוניים (הכלכליים, האישיים והחברתיים)
- היכן נוהג לגור
- אזרחות
- הסכמה הדדית בין רשויות המס של המדינות
  - ⇦ מבחני שוברי השיוויון מדורגים לפי סדר חשיבותם; דהיינו, במידה שתתקבל תשובה מובהקת לגבי מדינת התושבות בעת בחינת אחד המבחנים, אין צורך לבצע בדיקה של המבחנים הבאים.
  - ⇦ אמנות אחרות כוללות בדרך כלל מבחני שובר שיוויון דומים. למותר לציין שיש לבחון הוראות כל אמנה רלוונטית באופן פרטני בטרם תיושם.

כללי ניכוי ההוצאות וחישוב המס

- סעיף 67 א' – כללי מס הכנסה חלים על עובד אשר עבד תקופה רצופה של ארבעה חודשים לפחות בחו"ל מטעם מעביד ישראלי.
- תקנות בדבר ניכוי הוצאות מסוימות – התקנות חלות בעת העסקה בידי מעביד זר ובמקרים נוספים.

הוראות הכללים לפי סעיף 67 א'

המס מחושב לפי מדרגות מס דולריות מיוחדות (שיעור מס שולי מקסימלי של 48%).

הניכויים מותנים בעבודה עבור המעביד, בישראל, שלושה חודשים לפחות לפני המעבר ומשתנים ממדינה למדינה.

- הוצאות דיור – בסכום שלא יעלה על הסכום הנקוב בתוספת ($2,500-$6,600, מותנה בעיר המגורים שבארה"ב) או על הסכום שהחזיר לו המעביד.
- שכר לימוד – בשל ילדיו שטרם מלאו להם 19 שנים בסכום שלא יעלה על $450 לחודש לכל ילד.
- טיפול רפואי.

ניכויים כללים המשך

- החזר הוצאות ביקור מולדת – סכום שקיבל עובד שאינו עובד מקומי ישראלי, כהחזר הוצאות נסיעת ביקור מולדת שנסעו הוא, בן זוגו וילדיו שטרם מלאו להם 19 שנים בשנת המס, יותר בניכוי ממשכורת חוץ שלו. ההוראה מתייחסת לנסיעה לחו"ל בעת תחילת עבודתו שם, לנסיעה חזרה ולביקורים בישראל שנערכו בהפרש של שנתיים לפחות מהנסיעה שקדמה.
- פטור ממס – אחוז מן המשכורת הבסיסית (לכל מדינה ומדינה לפי רשימה, ובארה"ב $4,128). הפטור ניתן חלף זיכויים וניכויים מסויימים להם העובד זכאי ברגיל.
  - אם ההכנסה ממשכורת חוץ אינה עולה על $2000 בחודש- 50%
  - אם ההכנסה ממשכורת חוץ עולה על $2000 לחודש אך אינה עולה על $6000 בחודש - 45%
  - אם ההכנסה ממשכורת חוץ עולה על $6000 בחודש- 10%
- קיים מנגנון הגנה לשמירה על הנטו כאשר המשכורת עולה על $6,000.

ניכויים – תקנות

- המס מחושב לפי מדרגות מס רגילות (שיעור מס שולי מקסימלי של 46%)
- הוצאות רכישת כרטיס טיסה (מוגבל במחיר כרטיס טיסה במחלקת עסקים)
- הוצאות לינה בנסיעה אשר כללה לא יותר מתשעים לינות
  - עבור שבע הלינות הראשונות - כל ההוצאות הלינה מוכרות
  - עבור שאר הלינות:

- לגבי לינה שעלותה נמוכה מ- $105 - כל הוצאות הלינה מוכרות

- לגבי לינה שעלותה גבוהה מ- $105 - 75% מהוצאות הלינה המוכרת אך לא פחות מ- $105 ללינה

- בנסיעה אשר כללה יותר מתשעים לינות –הוצאות הלינה המוכרות אך לא יותר מ- $105 ללינה
- הוצאות לינה מוכרות – הוצאות לינה בפועל או $239 ללינה, הנמוך מביניהם

ניכויים – תקנות

- הוצאות אחרות

- אם נדרשו הוצאות בשל לינה: לא יותר מ-$67 לכל יום שהייה בחוץ לארץ

- אם לא נדרשו הוצאות בשל לינה: לא יותר מ-$112 לכל יום שהייה בחוץ לארץ

- הוצאות שכירת רכב: לא יעלה על הוצאות השכירות בפועל או על $52 ליום לפי הנמוך
- הוצאות חינוך: שהה הנישום בחו"ל תקופה רצופה עולה על 10 חודשים, יותרו לו הוצאות חינוך ילדיו שטרם מלאו להם 18 שנים, בסכום שלא יעלה על $599 לחודש לכל ילד
- רשימת המדינות שבהם יותרו בניכוי 125% מסכומי הוצאות המותרות לניכוי (הרשימה אינה כוללת את ארצות הברית): אוסטרליה, אוסטריה, איטליה, איסלנד, אירלנד, אנגולה, בלגיה, גרמניה, דובאי, דנמרק, הולנד, הונג קונג, בריטניה, טייוואן, יוון, יפן, לוקסמבורג, נורווגיה, ספרד, עומאן, פינלנד, צרפת, קטאר, קוריאה, קמרון, קנדה, שבדיה ושוייץ.

שיקולים מסוימים בהעסקת עובד בחו"ל בידי מעביד ישראלי/ זר (אמריקאי)

מעביד ישראלי		מעביד זר (אמריקאי)	
מעביד	**עובד**	**מעביד**	**עובד**
חסרונות: חשש למוסד קבע (PE) בדרך כלל יערך תחשיב שכר (shadow payroll) בחו"ל חבות ניכוי מס במקור בישראל ובחו"ל	חסרונות: קשה יותר לטעון לניתוק תושבות ממשיך לשלם מיסים בארץ ובחו"ל באופן שוטף – יתכן כפל מס בשלב ניכוי המס במקור	חסרונות: סיכוי לאבד את העובד	חסרונות: הגשת דוח שנתי בישראל לגבי הכנסות שמקורן בישראל או לגבי כלל ההכנסות כאשר נשמרת תושבות ישראלית אין רצף תשלומים בביטוח לאומי (יש לדאוג לביטוח בריאות) אין רצף הפרשות סוציאליות בישראל
יתרונות: שומר על העובד במצבת כ"א יתכן פטור ממיסים במדינת היעד בתנאים מסויימים	יתרונות: יתכן שאין צורך בהגשת דוח שנתי בישראל אם המס במקור נוכה כהלכה שומר על רצף ביטוח לאומי מלא שומר על רצף סוציאליות שומר על מקום עבודה	יתרונות: הורדת חשיפת PE הפחתת אחריות לניכוי מס במקור בארץ חסכון בהפרשות לביטוח לאומי וסוציאליות בישראל	יתרונות: ניתן לטעון לניתוק תושבות עם הזמן הימנעות מתשלומי מס בישראל

פעולות נוספות הנדרשות בטרם היציאה לחו"ל

- הכנת מסמך ו/או קיום שיחה עם יועץ חיצוני המציג לעובד את השלכות המס ואחרות הקשורות לצורת ההעסקה המקובלת
- הערכת עלות ההעסקה שנתית שתתחשב בתנאי ההעסקה בישראל ובחו"ל ובמדיניות החברה (Tax Equalization, Cola)
- הכנת מסמכים בין חברתיים וחוזי ההעסקה/ניוד בין העובד לחברה שיוכנו לפי מדיניות החברה וחוקים מקומיים
- טיפול בקבלת ויזות עבודה במדינת היעד
- גבוש נהלי עבודה מסודרים בין המעסיק הישראלי למעסיק בחו"ל

נספח א'

מס יציאה (סעיף 100א' לפקודת מס הכנסה)

- החל משנת 2003 נכס של אדם תושב ישראל שחדל להיות תושב ישראל, יחשב כנמכר ביום שלפני היום בו חדל להיות תושב ישראל.
- הגדרת נכס כוללת גם אופציות ומניות שהוקצו לעובד מטעם מעבידו.
- במידה שהעובד יבחר שלא לשלם מס במועד הפסקת התושבות, הרי שבמועד מכירת הנכס הרווח במועד המימוש כשהוא מוכפל בתקופת ההחזקה שמיום הרכישה של הנכס ועד ליום שבו חדל העובד להיות תושב ישראל, ומחולק בסך כל התקופה שהיום הרכישה של הנכס ועד ליום מימושו יחשב כרווח החייב במס בישראל.

נספח ב'

אופציות עובדים בעת ניוד עובדים

- במועד אירוע המס על החברה ו/או על הנאמן לנכות מס מלא בישראל.
- חבות מס קיימת בדרך כלל גם במדינה האחרת בה העובד מימש/קיבל את האופציות.
- אפשרויות למניעת כפל מס:
  - הגשת דו"ח שנתי על ידי העובד אשר יביא לידי החזר מס בישראל
  - בקשה לקבלת רולינג לניכוי מס במקור באופן יחסי
- קיימת אי בהירות לגבי אופן מדידת תקופת ההטבה (תקופת ההחזקה מול תקופת ההבשלה - vesting).
- על פי הוראות המסלול ההוני על האופציות/מניות להיות מופקדות בידי נאמן לשנתיים לפחות ממועד ההקצאה. במידה שהעובד עזב את ישראל במהלך תקופת החסימה יראו את מניותיו כנמכרות וההכנסה תסווג בכל מקרה כהכנסת עבודה.
- קיימת אי בהירות לגבי מסלול המס החל על עובד שחזר לישראל ושקיבל אופציות ממעביד זר.

נספח ג'

ביטוח לאומי

- דמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות מוטלים על הכנסות שמקורן בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה, על פי סעיפים 344 ו-345 לחוק. מכאן שרווח הון (כולל שבח מקרקעין) אינו מחויב כלל בדמי ביטוח לאומי ומס בריאות.
- תקרת ההכנסה החייבת בדמי ביטוח לאומי הינה 921,960 ₪ (כ- 76,830 ₪ בחודש). הכנסה מעל לסכום זה אינה חייבת בדמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות.
- תושב ישראל המועסק בחו"ל על ידי מעביד זר (שאינו ישראלי), במדינה שאין לה אמנת ביטוח לאומי עם ישראל, חייב בתשלום דמי הביטוח הלאומי על הכנסותיו החייבות במס הכנסה בישראל. הכנסה זו נחשבת לעניין ביטוח לאומי כהכנסה פאסיבית ותחויב בשיעורי הביטוח הלאומי החלים על הכנסות אלו.

נספח ד'

הגדרת תושב חוזר ותיק

יחיד אשר חזר לישראל לאחר ששהה דרך קבע מחוץ לישראל במשך עשר שנים רצופות לאחר שחדל להיות תושב ישראל.
הוראת שעה – בשנות המס 2007-2009, יחשב תושב חוזר ותיק מי ששהה בחו"ל 5 שנים רצופות.

- תושב חוזר רגיל הינו אדם אשר שהה בחו"ל 6 שנים.
- שנת הסתגלות – על מנת להנות משנת הסתגלות בה טרם יחשב העובד שחזר לתושב ישראל, יש להגיש טופס בתוך 90 יום מיום ההגעה לישראל.
- מנין הספירה של תקופת השהיה בחו"ל הנו מיום ניתוק/שינוי התושבות ולא מיום העזיבה.

הקלות במס

- במשך תקופה בת 10 שנים ממועד החזרה לישראל, ינתן לתושב חוזר ותיק פטור ממס על הכנסות אקטיביות (שכר ועסק) ופסיביות (רווחי הון, דיבידנד, ריבית, קצבה, שכר דירה וכדומה) שמקורן מחוץ לישראל.
- תושב חוזר רגיל זכאי להטבות מס מצומצמות יותר.

שיקולי מס אמריקאי

הגדרת תושב ארה"ב

- אזרח אמריקאי
- "גרין קארד" – בעלי ויזת תושב קבע למהגר מסווגים אוטומטית כתושבים אמריקאים (סטטוס שנשמר כל עוד אין ויתור רשמי על ה"גרין קארד").

  זרים המחזיקים בויזות ללא-מהגרים (non-immigrant) יכולים להיות מסווגים כתושבים אמריקאים בהתבסס על "מבחן הנוכחות הפיזית".
- ככלל, מבחן הנוכחות הפיזית, מסווג אדם כתושב אמריקאי אם שהה בארה"ב לפחות 183 יום בשנת המס. בנוסף, אדם יחשב כתושב אמריקאי בשנת מס מסוימת אם הוא שהה בארה"ב 31 יום באותה שנת מס והסכום הבא שווה או גדול מ-183 יום:

  ימים בארה"ב באותה שנה +

  שליש ממספר הימים בארה"ב בשנה הקודמת +

  שישית ממספר הימים בארה"ב בשנה שלפני השנה שקדמה.

הגדרת תושב ארה"ב

- תושב ישראלי שנוסע ל-relocation בארה"ב ובשנת השהות הראשונה שלו לא נחשב לתושב אמריקאי יוכל, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים, לבחור להחשב כתושב אמריקאי מהיום הראשון לשהותו.
- כדאיות הבחירה תלויה בגורמים שונים אותם יש לבחון, כל מקרה לגופו.

שיטת המס בארה"ב

- אזרחים אמריקאיים (בכללם מחזיקי גרין קארד) ויחידים אשר הינם תושבי ארה"ב לצרכי מס מכח מבחן הנוכחות הפיזית, כפופים למיסוי אמריקאי פדרלי, ככלל, על הכנסתם הכלל עולמית, ללא קשר למקום מגוריהם או למקור הגיאוגרפי של הכנסתם.
- תושבי חוץ, קרי יחידים שאינם עונים על הגדרת תושב ארה"ב ("תושבים זרים"), כפופים למיסוי אמריקאי פדרלי רק על הכנסה שמקורה בארה"ב.
- לשם מניעת מיסוי כפל, קיים בדין האמריקאי מנגנון של זיכוי מס זר. הכללים מורכבים למדי, אפשרות תביעת הזיכוי כפופה למגבלות רבות.

שיעורי המס הפדרלי

דוח מאוחד	
מדרגה	שיעור המס
0-16,700	10%
16,701-67,900	15%
67,901-137,050	25%
137,051-208,850	28%
208,851-372,950	33%
+372,951	35%

יחיד	
מדרגה	שיעור המס
0-8,350	10%
8,351-33,950	15%
33,951-82,250	25%
82,251-171,550	28%
171,551-372,950	33%
+372,951	35%

דוח בנפרד	
מדרגה	שיעור המס
0-8,350	10%
8,351-33,950	15%
33,951-68,525	25%
68,526-104,425	28%
104,426-186,475	33%
+186,476	35%

יחיד - ראש משפחה	
מדרגה	שיעור המס
0-11,950	10%
11,951-45,500	15%
45,501-117,450	25%
117,451-190,200	28%
190,201-372,950	33%
+372,951	35%

מסי מדינה

- בנוסף למס הפדרלי, מרבית המדינות ומספר רשויות מס מקומיות (ערים ומחוזות) מטילות מסי הכנסה נוספים.
- דוגמא: שיעורי המס החלים על יחיד

ניו יורק		ניו ג'רזי		קליפורניה	
מדרגה	שיעור המס	מדרגה	שיעור המס	מדרגה	שיעור המס
8,000	4%	20,000	1.4%	7,168	1.25%
11,000	4.5%	35,000	1.75%	16,994	2.25%
13,000	5.25%	40,000	3.5%	26,821	4.25%
20,000	5.9%	75,000	5.525%	37,233	6.25%
200,000	6.85%	400,000	6.37%	47,055	8.25%
500,000	7.85%	500,000	8%	1,000,000	9.55%
+500,001	8.97%	1,000,000	10.25%	+1,000,000	10.55%
		+1,000,000	10.75%		

ניכויים

- ניכויים אשר אינם קשורים לרמת ההכנסה – למשל, הוצאות הובלה שלא התקבל בגינן החזר מהמעביד, הוצאות מסוימות ללימודים והפרשות לקרן פנסיה (IRA).
- פטורים אישיים (בדומה לנקודות זיכוי) – ניכויים המגיעים לתושבים אמריקאיים, בני זוגם ובני משפחה (אם גם הם אזרחים או תושבים אמריקאים) עד לתקרה של $3,650 לאדם לשנת 2009.
- ניכויים נוספים – כוללים הוצאות ריבית על משכנתא, מיסי רכוש, מיסי מדינה ומסים מקומיים, תרומות, והוצאות עסקיות מסוימות. אם סך הניכויים נמוך, ניתן לדרוש ניכוי סטנדרטי חלף ההוצאות בפועל (ניכוי קבוע הנע בין $5,700 לבין $11,400 לשנת המס 2009 בהתאם לסטטוס של מגיש הדוח).
- רשימת ההוצאות המותרות בניכוי מהכנסתם של תושבים זרים מצומצמת מזו של התושבים האמריקאים וכוללת: הוצאות הקשורות לשכר (מס מדינתי, הפרשות לקרן פנסיה (IRA); הוצאות מסוימות הקשורות בהעסקה עצמית ותרומות לגופי צדקה אמריקאים. תושבים זרים רשאים, לרוב, לדרוש פטור אישי אחד בלבד.

שיעורי המס – טבלה השוואתית

הכנסה	שיעור המס בארה"ב	שיעור מס בישראל
הכנסת עבודה	מס שולי עד לשיעור מקסימלי של 35%	מס שולי עד לשיעור מקסימלי של 47%
הכנסת ריבית	0%/35%	0%/15%/20%
הכנסה מדיבידנד	15%/35%	20%/25%
רווחי הון – זמן קצר	מס שולי עד לשיעור מקסימלי של 35%	20%/25%
רווחי הון – זמן ארוך	15%	20%/25%

נקודות לתשומת לב

- לאדם שנחשב לתושב אמריקאי כדאי להשקיע במכשירים שיניבו לו רווח הון לזמן ארוך.
- תושב ישראלי ב-relocation בארה"ב יהיה חייב בתשלום מס על הכנסת העבודה שלו בנוסף למס האמריקאי.
- אדם שחדל להיות תושב ישראלי חשוף למיסוי מכוח סעיף 100א וכן למיסוי של אופציות.

הגשת דוחות

- אדם שהכנסתו בשנת המס היא לפחות $3,650 (נכון לשנת המס 2009, עשוי להיות גבוה יותר כאשר מדובר באדם שהיה תושב אמריקאי לאורך כל השנה), חייב בהגשת דוח מס אמריקאי פדרלי לאותה שנה.
- תושבים אמריקאים חייבים בהגשת טופס 1040 ותושבים זרים חייבים בהגשת טופס 1040NR. מועד ההגשה לדבי כל אחד מן הטפסים הינו, בדרך כלל, עד ל-15 באפריל של השנה העוקבת. תושבים אמריקאים המתגוררים מחוץ לארה"ב במועד הגשת הדוח יכולים לבקש אורכה להגשת הדוח עד ל-15 באוקטובר.
- דיווחים נוספים – קיימות חובות דיווח נוספות כגון:
  - טופס TDF-90.22 – דיווח על חשבונות בנק זרים
  - טופס 5471 – דיווח על השקעות מסוימות בחברות זרות

לשאלות

דורון סדן, רו"ח

שותף מסים

טלפון: 03-7954460

דוא"ל: doron.sadan@il.pwc.com

יקי יצחקי, רו"ח

טלפון: 03-7954579

דוא"ל: yaki.itzhaki@il.pwc.com

מצגת זו מיועדת למסירת רקע כללי בלבד ואין לראות בה משום מתן יעוץ

© 2008 PricewaterhouseCoopers. All rights reserved. “PricewaterhouseCoopers” refers to the network of member firms of PricewaterhouseCoopers International Limited, each of which is a separate and independent legal entity. *connectedthinking is a trademark of PricewaterhouseCoopers LLP (US).

PRICEWATERHOUSECOOPERS
קסלמן וקסלמן